

รูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

The Operation Model to Anti- Corruption and Misconduct of Civil Society Organization Network in the Northeast of Thailand

 ศรีนนา สิริมาตย์^{1*}

 Sarinna sirimat^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3) สร้างและยืนยันรูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือการสร้างนวัตกรรมการป้องกันการทุจริต การรณรงค์ การเสริมจิตสำนึก การเฝ้าระวังสอดส่อง การเสริมสร้างขวัญกำลังใจซึ่งกันและกัน การจัดการความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การสร้างความร่วมมือ การสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน และการประเมินผลการดำเนินงาน 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือ ปัจจัยด้านการมีจิตใจที่สุจริต (x_1) ปัจจัยด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (x_2) และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (x_{10}) สามารถพยากรณ์ การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรทั้งสามร่วมกันพยากรณ์ การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังสมการ $\hat{Y} = (2.984) + (.132)(x_1) + (.128)(x_2) + (.076)(x_{10})$ 3) รูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือ 1) ด้านการมีจิตใจที่สุจริต ได้แก่ (1) ทำเพื่อส่วนรวม รู้จักการให้เพื่อสังคม (2) มีจิตสำนึก มีความตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวม (3) ยึดมั่นในความสัตย์จริงและในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม (4) มีจิตสำนึกในบทบาทหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด (5) มีระเบียบวินัย เคารพศรัทธา ทำในสิ่งที่ถูกต้อง 2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ได้แก่ (1) กำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน (2) จุดมุ่งหมายในการทำงานเป็นไปในทางทิศเดียวกัน (3) จัดทำแผนระยะสั้นระยะยาว (4) การวางแผนเพื่อค้นหาทางเลือกให้บรรลุวัตถุประสงค์ (5) ตรวจสอบ/ผลกระทบบเพื่อ

^{1*} ผู้นิพนธ์ ร.ป.ค.(รัฐประศาสนศาสตร์) นักศึกษาปริญญาเอกคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อีเมล : na22_nana@hotmail.com

* Author. D.P.A. (Public Administration) Doctoral student Faculty of Political Science and Public Administration, RajabhatMahaSarakhm University e-mail : na22_nana@hotmail.com

หาแนวทางแก้ไข (6) การประสานงาน (7) แนวทางในการหาทางเลือก/วางแผนสำรอง (8) วางแผนให้มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ 3) ด้านการมีส่วนร่วม ได้แก่ (1) มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสาร/เปิดเผย (2) มีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็นบุคคลภายนอก (3) ปรับปรุงการทำงาน/โดยมีส่วนร่วมรับฟังข้อเสนอแนะ (4) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจของเครือข่าย (5) มีส่วนร่วมในกระบวนการใช้เสียงส่วนใหญ่ในการตัดสินใจ (6) มีส่วนร่วมรับรู้ผลการปฏิบัติงาน (7) มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเพื่อพัฒนาเครือข่าย

คำสำคัญ : ป้องกันและปราบปรามการทุจริต

Abstract

The purposes of this research were : 1. to study the Operation to Anti- Corruption and Misconduct of Civil Society Organization Network in the Northeast of Thailand 2) to study the factor saffecting for Operation to Anti-Corruption and Misconduct of Civil Society Organization Network in the Northeast of Thailand 3) to develop and confirm the Operation to Anti- Corruption and Misconduct of Civil Society Organization Network in the Northeast of Thailand.

The findings were as follows : 1) The Operation to Anti-Corruption and Misconduct of Civil Society Organization Network in the Northeast of Thailand was at the high level At the high level, all aspect. ranked in descending was develop Innovative anti-corruption promote to raise awareness, Surveillance Strengthening mutual morale Anti-Corruption Knowledge Management Collaboration operational standards And performance evaluation 2) The factor affect for the Operation to Anti- Corruption and Misconduct of Civil Society Organization Network in the Northeast of Thailand Factor of Trustworthy (X_1) Strategic planning (X_3) And factors of participation (X_{10}) predict the Operation to Anti- Corruption and Misconduct of Civil Society Organization Network in the Northeast of Thailand. Statistically Significance at the 0.05 level for the Operation to Anti- Corruption and Misconduct of Civil Society Organization Network in the Northeast of Thailand $\hat{Y} = (2.984) + (.132)(X_1) + (.128)(X_3) + (.076)(X_{10})$ 3) The Operation Model to Anti-Corruption and Misconduct of Civil Society Organization Network in the Northeast of Thailand were : 1) The mind is a good faith, such as (1) the collective knowledge for social (2) conscious mind to awareness and take into the public. (3) the truthfulness and goodness. (4) conscious mind to awareness the roles and duties. (5) respect the rules the right. 2) Strategic planning : such as (1) define clear objectives. (2) the objectives to work in the direction. (3) short and long-term planing (4) Planning to find alternatives to achieve objectives. (5) Monitoring / Impact to find solutions (6) Coordination (7) Alternative / alternative planning approaches (8) Plan to be flexible according to the situation. 3) Participation : (1) Participation in information / disclosure. (2) Participation of external opinion. (3) develop for Work / Participating in the feedback. (4) Participate of decision for network. (5) Participate of process for decision. (6) Participation in the work. (7) Participate in the decision making process to provide information for develop the network.

Keywords : Anti-corruption

บทนำ

ประเทศไทยต้องเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์อย่างต่อเนื่อง โดยในปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงมีการปรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วและมีความสลับซับซ้อน ทำให้ประเทศต้องเผชิญกับปัญหามากมาย ในยุคที่ประเทศต้องการการแข่งขันเพื่อที่จะยืนหยัดในสังคมโลกได้อย่างเต็มภาคภูมินั้น ประเทศไทยต้องมีการเตรียมความพร้อมและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่เป็นที่ทราบกันว่าปัญหาหนึ่งที่ทำให้กระบวนการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของประเทศขาดความสมดุลและก่อให้เกิดสภาพปัญหาที่ต่อเนื่องเกี่ยวพันกันหลายด้าน คือ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่สังคมติดต่อกันมาช้านานตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน และได้ส่งผลกระทบต่อระบบสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคงของประเทศ รวมถึงภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นต่อสายตาของประชาคมโลกโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้จัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์ปัญหาการคอร์รัปชันของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก (Corruption Perceptions Index) โดยดัชนีคอร์รัปชันของราชอาณาจักรไทยตกลงจากอันดับที่ 88 ในปี 2555 มาอยู่อันดับที่ 102 จาก 177 ประเทศ ในปี 2556 และต่ำกว่าอีกหลายประเทศในทวีปเอเชีย เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และเมื่อพิจารณาจากเขตเศรษฐกิจในเอเชียแปซิฟิก ราชอาณาจักรไทยอยู่ในลำดับที่ 7 จาก 16 ประเทศ ถึงแม้ว่าในปี 2557 ประเทศไทยจะมีอันดับที่ดีขึ้น กล่าวคือ ได้ขึ้นมาอยู่ที่อันดับที่ 85 จากการจัดอันดับทั้งหมด 175 ประเทศทั่วโลก และเป็นอันดับที่ 12 จาก 28 ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก แต่ถ้าดูคะแนนที่ได้รับคือ 38 จาก 100 ก็ยังถือว่าเป็นประเทศที่ได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ [1]

สำนักคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) จัดโครงการสนับสนุนและสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต กิจกรรมสนับสนุนและสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตภาคประชาสังคม (50 เขต ทท.) การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การทุจริตภาคประชาสังคมและสื่อมวลชน โครงการสนับสนุนและสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต เป็นโครงการที่ส่งเสริมการสร้างร่วมมือกับเครือข่ายภาคประชาสังคมอย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตให้เกิดขึ้นในสังคมผ่านกลไกการทำงานร่วมกันกับเครือข่ายภาคประชาสังคมของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายประชาชนทั่วไป โดยอาศัยการขับเคลื่อนการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายด้วยรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เปิดโอกาส ให้เครือข่ายมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริตได้ทุกรูปแบบตามความเหมาะสมกับบริบททางสังคมของกลุ่มเครือข่ายอย่างยั่งยืน สามารถนำไปสู่การรับรู้อย่างเข้าใจ เกิดการเรียนรู้ ตระหนักและกระตุ้นให้เกิดการประพฤติปฏิบัติตนตามค่านิยมที่พึงงามแห่งคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อให้เครือข่าย ภาคประชาสังคมของสำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมที่ถูกต้อง โปร่งใส พร้อมให้ตรวจสอบได้ เพื่อสร้างสังคมแห่งความซื่อสัตย์สุจริตจากการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในสังคมอย่างยั่งยืนต่อไป สำหรับโครงการสนับสนุนและสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต กิจกรรมสนับสนุนและสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตภาคประชาสังคม (50 เขต ทท.) จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และขยายกลุ่มเครือข่าย แนวร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วย หน่วยงาน องค์กรสาธารณประโยชน์ ทั้งภาครัฐและเอกชน ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร [2]

ผู้วิจัยมองว่าการทุจริตและประพฤติมิชอบจะกระทำได้อย่างยากหากประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในการปกป้องผลประโยชน์ขององค์กรและประเทศชาติ หากแต่โดยสอดคล้องดูแลร้องเรียนการกระทำอันเป็นการป้องปรามและแก้ไขการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่ผ่านมามีการดำเนินงาน

เป็นเรื่องของบุคคลผู้ดำเนินการมักทำไม่ได้ผลเนื่องจาก กลไกของรัฐซับซ้อน อีกทั้งเกิดผลกระทบทางลบกับ ผู้ดำเนินการหลายครั้งมีการคุกคามจนถึงสูญเสียชีวิต แม้ ในระยะหลังรัฐโดยสำนักงานป้องกันและปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบแห่งชาติจะได้มีการจัด ตั้งในรูปแบบเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อป้องกันการ ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีการดำเนินงานจัดตั้งเครือข่ายในระดับต่าง ๆ ทั้งส่วน กลางและภูมิภาค แต่การดำเนินงานยังเป็นรูปแบบที่ ต่างคนต่างทำ อีกทั้งยังเกิดปัญหาในทางปฏิบัติของ องค์กรเครือข่ายของ เช่นการดำเนินงานที่ผูกติดกับบุคคล มากกว่าการดำเนินการในรูปแบบเครือข่ายที่แท้จริง การดำเนินงานเฉพาะกิจมากกว่าการดำเนินการ เป็นต้น

การศึกษาหา รูปแบบดำเนินงานเครือข่ายภาค ประชาสังคม ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อจะได้ รูปแบบการดำเนินงานของเครือข่ายภาคประชาสังคม ให้มีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพในการสอดส่องดูแล ป้องปรามและกำจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบสมดัง เจตนารมณ์ ศึกษาบริบทของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งรูปแบบดังกล่าว จะมีประสิทธิภาพได้ต้องมาจากหลักวิชาการและความ เห็นของภาคประชาสังคม และผู้มีส่วนร่วมในทุกภาค ส่วนประชาสังคมได้ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อ สังเคราะห์เป็นรูปแบบเครือข่ายภาคประชาสังคม ในการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการดำเนินงานป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเครือ ข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีทั้งเชิงปริมาณและ คุณภาพ ซึ่งแบ่งระยะของการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษา การดำเนินงานป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือ ข่ายภาคประชาสังคม ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์ (1) ระดับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม (2) ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานป้องกันปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชา สังคมและ (3) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ระยะที่ 1

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ เครือข่ายการดำเนินงานป้องกันและปราบปราม การทุจริตภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียง เหนือ จากคณะกรรมการระดับจังหวัด ๆ ละ 9 คน จำนวน 198 คน และกรรมการอำเภอ ๆ ละ 2 คน จำนวน 898 คนรวมทั้งหมด 1,096 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิง ปริมาณได้แก่เครือข่ายการดำเนินงานป้องกันและปราบปราม การทุจริตภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากคณะกรรมการระดับจังหวัด ๆ ละ 9 คน จำนวน 198 คน และกรรมการอำเภอ ๆ ละ 2 คน จำนวน 898 คน รวมทั้งหมด 1,096 คน โดยใช้วิธีกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างตามตาราง ของ เคชี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610 [3] อ้างถึงใน รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2551 : 71) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 278 คน

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลการวิจัยในระยะที่ 1 มีลักษณะดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ (ChecList)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม และปัจจัยที่มีผลการดำเนินงานในการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดที่ครอบคลุมกับปัญหาการวิจัย

2.2.2 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม โดยเฉพาะประเภทแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ (ChecList) มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และปลายเปิด (Opened End)

2.2.3 ร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับปัญหาการวิจัย

2.2.4 นำแบบร่างแบบสอบถามไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย

2.2.5 นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3. สถิติที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) โดยแสดงเป็นจำนวน และค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 วิเคราะห์ระดับ การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 และการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยเชิงเส้น Multiple Linear Regression Analysis [4] (Joreskog and Sorbom, 1998 : 70)

ระยะที่ 2 เพื่อสร้างและยืนยันรูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างและยืนยันรูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ เครือข่ายการดำเนินงานป้องกัน และปราบปรามการทุจริตภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บุคลากรผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้บริหาร

ของสำนักงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ จำนวน 20 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ กลุ่มเป้าหมาย โดยการวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้อง บุคลากรผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และคณะกรรมการของสำนักงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ จำนวน 20 คน ใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 คือ แบบตรวจสอบยืนยัน “Connoisseurship” รูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ผู้วิจัยนำผลมาจากการวิจัยในระยะที่ 1 มาสร้างขึ้นมาเพื่อใช้เป็นร่างในการพิจารณาในการตรวจสอบยืนยัน “Connoisseurship” เพื่อให้บุคลากรผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และคณะกรรมการของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำการวิพากษ์พร้อมให้คำแนะนำ รูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยสรุปการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาการดำเนินงาน ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 78.8 และเป็นหญิง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 ตามลำดับอายุระหว่าง 50-59 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 44.2 รองลงมา มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 อายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 อายุระหว่าง 20-29 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 และอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อายุระหว่าง 60 ปีขึ้นไปจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 การศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี/หรือปริญญาตรี จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 76.6 และปริญญาโทขึ้นไปจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 ตำแหน่งการปฏิบัติงานคณะกรรมการเครือข่าย ป.ป.ช. ภาคประชาสังคม คณะกรรมการ ป.ป.ช. ระดับจังหวัดจำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ระดับอำเภอ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 44.2

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหว ($\bar{X} = 4.63$)

รองลงมาความปรารถนาดีและช่วยพัฒนาองค์กร ($\bar{X} = 4.62$) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.61$) การทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 4.61$) การสร้างภาคีเครือข่าย ($\bar{X} = 4.59$) การมีจิตใจที่สุจริต ($\bar{X} = 4.58$) การมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.53$) การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.51$) การอุทิศตน ($\bar{X} = 4.51$) และลำดับสุดท้ายการแจ้งเรื่องราวร้องเรียนการทุจริต ($\bar{X} = 4.46$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือการสร้างนวัตกรรมการป้องกันการทุจริต ($\bar{X} = 4.57$) การรณรงค์การเสริมสร้างจิตสำนึก ($\bar{X} = 4.56$) การเฝ้าระวังสอดส่อง ($\bar{X} = 4.55$) การเสริมสร้างขวัญกำลังใจซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 4.55$) การจัดการความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต ($\bar{X} = 4.53$) การสร้างความร่วมมือ ($\bar{X} = 4.51$) การสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.47$) และการประเมินผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.41$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในภาพรวมสามารถสรุปได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ตัวแปร สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้เรียงลำดับตัวแปรที่มีผลต่อการแปรผันในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานมากที่สุดได้ไปหาน้อย ดังนี้

- (1) ปัจจัยด้านการมีจิตใจที่สุจริต ($\bar{X}_1$) (Beta = .198)
- (2) ปัจจัยด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X}_3$) (Beta = .176)
- (3) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X}_{10}$) (Beta = .132)

ดังนั้น เมื่อทราบค่าคงที่ (Constant) เท่ากับ 2.984 ทราบค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และทราบน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) จึงสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = (2.984) + (.132)(\bar{X}_1) + (.128)(\bar{X}_3) + (.076)(\bar{X}_{10})$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = (.198)(\bar{X}_1) + (.176)(\bar{X}_3) + (.132)(\bar{X}_{10})$$

ระยะที่ 2 เพื่อสร้างและยืนยันรูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
กล่าวโดยสรุปรูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ข้อค้นพบจากการวิจัยในปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

1. ปัจจัยที่นำมาศึกษา มีความสัมพันธ์พหุคูณกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากับ .313 ($R = .313$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระรวมกันมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ปัจจัยที่นำมาศึกษา มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการผันแปร กับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือเท่ากับ .098 ($R^2 = .098$)

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ตัวแปร สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อการแปรผันในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้ (1) ปัจจัยด้านการมีจิตใจที่สุจริต (2) ปัจจัยด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (3) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

อภิปรายผล

ในการศึกษารูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสามารถอภิปรายผลได้ว่า จากข้อมูลด้านกำลังคน พบว่าส่วนใหญ่การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม เป็นเพศชาย และตัวแทนของภาคประสังคหรือกลุ่มต่าง ๆ ยังให้เกียรติเพศชายกว่าเพศหญิง อาจเนื่องจากในสังคมยังมองว่าเพศชายมีภาวะผู้นำมากกว่าเพศหญิง และเพศชายจะได้รับการนับถือในการให้เป็นผู้นำมากกว่าเพศหญิง ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ระหว่าง 50 -59 ปีจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 44.2 ถือว่าเป็นช่วงวัยที่มีประสพการณ์ในการทำงานและได้รับการพัฒนาศักยภาพโดยการเข้ารับการอบรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานสอดคล้องกับทฤษฎีองค์กรและการตัดสินใจในองค์กร โดยเฉพาะงานด้านการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์

และในความคิดเห็นของผู้วิจัยเห็นว่า เป็นช่วงอายุที่มีความพร้อมในเรื่องของความเชี่ยวชาญองค์ความรู้ต่างๆ พร้อมทั้งจะรับสิ่งใหม่ ๆ มีอุดมการณ์เป้าหมายในการดำเนินงานอย่างชัดเจน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม

สามารถอภิปรายผลได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ คือการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหว เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะก่อให้เกิดผลในการปฏิบัติงาน มีความปรารถนาดีในการช่วยพัฒนาองค์กร มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคมควบคู่กันไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับกษพร ลิขิตมาศกุล [3] พบว่า เครือข่ายภาคประชาชนฯ มีส่วนร่วมในการวางแผนและมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของ ปปง. อยู่ในระดับต่ำ สำหรับประเด็นวิธีการหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนฯ ที่เหมาะสมได้แก่ การสร้างเครือข่ายภาคประชาชนฯ ในระดับประเทศ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สามารถอภิปรายผลได้ว่า การดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคม เป็นการสร้างนวัตกรรมป้องกันการทุจริต และการณรงค์การเสริมสร้างจิตสำนึก คือการมีจิตสาธารณะ และการมีส่วนร่วมของกิจกรรมเครือข่ายภาคประชาสังคมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ โกวิท ภัทสนันท์ และคณะ [4] การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับทุกภาคส่วนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการติดตาม การตรวจสอบการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายภาคประชาสังคม ในการดำเนินงานให้เป็นกลไกในการตรวจสอบซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [5] กล่าวถึง ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต 4 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ปลุกจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และสร้างวินัยแก่ทุกภาคส่วน ยุทธศาสตร์ที่ 2 : รวมพลังแผ่นดินป้องกันและปราบปรามการทุจริต ยุทธศาสตร์ที่ 3 : เสริมสร้างความแข็งแกร่งแก่หน่วยงานต่อต้านการทุจริต ยุทธศาสตร์ที่ 4 : สร้างบุคลากรมืออาชีพป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สรุปจากที่ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1 นำมาจัดกลุ่ม (Grouping) สร้างรูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อใช้เป็นร่างรูปแบบในการพิจารณา และเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามในการตรวจสอบยืนยันรูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเครือข่ายภาคประชาสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้ (1) ด้านการมีจิตใจที่สุจริต (2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (3) ด้านการมีส่วนร่วม

เอกสารอ้างอิง

- [1] คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2552). **โครงการประกวดบทความเพื่อการณรงค์ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เรื่อง "ซื่อสะอาด"**. (ม.ป.ท.).
- [2] ฌภัทร เตโช และคณะ. (2549). **แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในส่วนราชการไทย**. เอกสารวิชาการ, กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.).
- [3] กชพร ลิขิตมาศกุล. (2544). **การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ความรู้ ความตระหนัก และความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] โกวิทย์ กังสนันท์ และคณะ. (2546). **การพัฒนารองค์กรและเพิ่มขีดความสามารถของสำนักงานป.ป.ช. : รายงานผลการวิจัย**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.).
- [5] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.